

ROBNI ZAPISI

Marie-Luise von Kranz: *PUER AETERNUS*, založila ME-TA, Ljubljana 1988. Gospa, ki je pomagala urejati stvarno in imensko kazalo Jungove *Psihologije in alkemije*, je napisala knjigo o večnih mladeničih. Da ne bi pisala kar povprek, je vzela v precep Saint-Exupéryjevega *Malega princa* in s teoretsko šibkimi in kontradiktornimi ugotovitvami ter z grobo poenostavljenimi stvarmi pokazala, kako psihoanaliza neprimerno bere literaturo. Knjiga naj bi reševala in razkrinkala problem večnega mladenišтва, ki je (po njenem mnenju) problem vseh kreativnih in nekonformistov, umetnikov pa še sploh. S takšno pozicijo psihoanalize, ki poskuša sproducirati v svoje videenje realnost ujete osebe, pa se ne morem strinjati. Omenimo še recenzenta; to sta bojda najboljši poznavalec Junga in kulturni minister, ki želita s svojim teoretskim skrpucalom z »jungovskega polja« ponuditi alternativo frejdovski in lacanovski evforiji. Prebijanje ledu neobjavljanja Junga pri nas se je končalo z utopitvijo. (mb)

Jacques Lacan: *HAMLET*, Analecta, Ljubljana 1988. Lacan se je lotil Hamleta, »da bi utrdil (svojo) razdelavo kompleksa kastracije in zapopadel, kako se artikulira v vsakdanjem življenju«. Zato piše o »subjektu, ki skuša ohraniti falos matere«, pa o »vprašanju biti ali ne biti falos, in (o tem), da bi moral (Hamlet) biti falos, ne da bi ga imel«, kar potrjuje, da je »Hamlet nekakšen aparat, mreža za ptiče, v kateri se artikulira človekova želja, in to prav v tistih koordinatah, ki nam jih odkrije Freud, namreč v Ojdipu in kastraciji«. Presenetljivo pa je, da Lacan pozna nekaj takega kot estetski doživljaj, saj napiše: da bi bil to »tekst, zaradi katerega bi se človek vrgel na tla, grizel, se valjal po tleh, tega si ni mogoče predstavljati. Ni verza, ni replike, ki v angleščini ne bi imela prebojne moči, silovitosti, ki nas ne bi vsak trenutek presunila.« Lacan je bil še lahko izvorno presunjen in ob pripombi, da se mu je v »mrežo za ptiče« ujelo nenavadno veliko tičev in kastracije, mu je treba priznati, da ni bil lacanovec, da ni bil Teoretik z veliko začetnico. Morda zato opozorilo, da

»Šola Sigmunda Freuda *dovoljuje* Hamlet kot priročnik slušateljem tečajev prve in druge stopnje, vendar na prvi stopnji *ne priporoča* branja brez *ustreznega* učiteljevega komentarja.« Prepovedano čtivo ali neusmerjeno branje bi morda lahko povzročilo ugledanje stvari (das Ding) in prepoznanje »simptomov, ki so spregovorili«. (mb)

Vesna Petrović: VITEZI, izdal Slovenijales, 1988. Pesniška zbirka Vesne Petrović je razdeljena na štiri dele. V njih govori o sanjskem, majhnem, zapečatenem in mrtvem vitezu. Vitezi so pravzaprav pesmi o moških in pesmi za moške. V vsakem delu je opisano posebno obdobje v življenju moškega v odnosih z žensko. Moški je najprej želja, ideal, potem postane ljubimec, kar je zanj in za njegovo žensko najboljše in najlepše. Poroka oba vklene v določene okvire. Ko mine ljubezen ali ko mine življenje, se je še najlepše vsega lepega spominjati. To pa je že spet izhodišče za novo željo. Sanje znova zbudijo kri in cikel se vrtil dalje. Pesmi v zbirki VITEZI so seveda erotične, kar seveda sploh ne izključuje drugačne interpretacije, saj jih je moč brati z etičnega, obče življenjskega in celo političnega stališča. Vsekakor pa obujajo večni mit mikavnosti odnosov med spoloma, katerih izvir je seveda neizpodbitna erotika. (ak)

Dane Zajc: POŽGANA TRAVA, ponatis iz leta 1958, SZS EMONICA, založnika Dane Zajc in Dušan Cunjak, Ljubljana 1988.

Veno Taufer: SVINČENE ZVEZDE, ponatis iz leta 1958, SZS EMONICA, založnika Veno Taufer in Dušan Cunjak, Ljubljana 1988.

Petdeseta leta so bila v razvoju slovenske poezije odločilna, saj so pomenila prelom z dotedanjo ideološko opredeljeno »graditeljsko«, optimistično poezijo. Prva sprememba se nakaže že z novo literarno revijo *Besede*, ustanovljeno leta 1951 po ukinitvi *Mladinske revije* (1947—48), kjer so med drugim objavljali svoje pesmi Kajetan Kovič, Janez Mehnart, Ciril Zlobec in Tone Pavček. Njihov almanah *Pesmi štirih* (1953) je predstavljal skoraj programski zastavek nove, »intimistične« poezije nasproti sorealistični, apologetski varianti. Vendar almanah ni presegel predvojnega ustvarjanja in je ostal zavezan tradicionalnim nazorom o umetnosti. Sodobna slovenska poezija se je, kot pravi Tine Hribar, začela leta 1955 z Voduškovo pesmijo *Bleščeča tihota visokega dne*. V tem prelomnem obdobju med novim ekspresionizmom in nadrealizmom (Boris Paternu) oziroma protomodernizmom (Tine Hribar) imajo odločilno vlogo Dane Zajc, Gregor Strniša in Veno Taufer. Skupno Danetu Zajcu in Venu Tauferju je najmanj to, da sta objavljala v istih revijah (*Besede*, *Perspektive*), da sta bili njuni zbirki izdani v samozaložbi istega leta in da sta tematsko bolj ali manj zaznamovani z

individualnim obračunavanjem s travmami, vezanimi na otroška leta v vojnem obdobju.

Estetika Daneta Zajca, ki strogo zavrača vsakršno klasificiranje, pa tudi kritiko in literarno znanost nasploh, izvira iz surovega, bestialnega, v nekem smislu nihilistično obarvanega evociranja človekove zastrte, »temne« narave, vendar je napetost, ki jo sprožajo njegove besede, ravno diskrepanca med razdiralnim, uničujočim principom in hrepenenjem kot principom življenja.

Veno Taufer dosledno opušča ločila, čeprav je v *Svinčenih Zvezdah* to samo stilističen poseg in nič drugega, vendar nakazuje njegov nadaljnji razvoj. Tipičen zanj je treznejši in bolj intelektualistično distanciran odnos do tematike, ki pa je intenzivno zaznamovana s smrtjo in grozo.

Brez dvoma gre za dobre knjige. (ts)

Nedeljko Radlovič: ŽAREK NA MRAČNI POTI. Posebne edicije Feniks in Književna zajednica Novog Sada, Ljubljana 1988. Aforizmi so vse bolj priljubljena satirična zvrst; politikom kažejo drugo stran njihovega blišča, hkrati pa so religija za ljudstvo, ki kanalizira njegov srd ob vse večjem pomanjkanju. Radlovičeva izdaja je dvojezična, slovenska in v cirilici, kar omogoča primerjavo oziroma izid v jeziku, ki sicer ne bi bil mogoč. Radlovičevi politični aforizmi so »ljudski«, skoraj ponarodeli; šele Novakova ureditev v večje enote napravi iz njih več kot vsoto in jih obvaruje pred občutkom že prebranega, ki ga sicer pri aforizmih kaj hitro imamo. (mb)

Aleister Crowley: DNEVNIK UŽIVALCA MAMIL. Posebne edicije Feniks, Ljubljana 1988. Roman sodi v tisto obdobje, ko eden večjih evropskih magov še ni bil povsem zasvojen s heroinom, zato to ni njegov dnevnik, pač pa dnevnik dveh njegovih privrženecv, ki ju Zver odvadi mamil in s svojim znamenitim rekom »Delaj, kar sam hočeš« pripelje do odkritja lastne volje in z njo povezane skupne sreče. Pred neskončno dolgočasnostjo opisov žurov oziroma »road novel« rešujeta *Dnevnik* občasno modrovanje o zahojenosti civilizacije in zunanja zgradba, ki je sneta z Dantejeve *Božanske komedije* (trije deli s po sedmimi poglavji). Feniksu gre priznanje za izid Zverove knjige, ki odstopa od ostalih lažimageov; to isto priznanje pa mu je treba odreči pri tisku in prevodu, tudi zaradi zanikrnosti pri prevajanju verzov svetovnih klasikov lirike, ki so že prevedeni v slovenščino. (mb)

Branko Hofman: ISKANI IN NAJDENI SVET, Prešernova družba v Ljubljani, 1988. Avtorju čestitamo za posrečen izbor naslova.

Kljub njegovi zaznambi, da je s to knjigo — knjigo intervjujev s petnajstimi slovenskimi literarnimi ustvarjalkami — želel izravnati nesorazmerje po knjigi *Pogovori s slovenskimi pisatelji*, ki je izšla pred desetimi leti, si ne bi mogel privoščiti naslova *Pogovori s slovenskimi pisateljicami*. Ne glede na vzroke, ki so Hofmana pripeljali do tega, da je objavil najprej knjigo izključno z intervjuvanci in nato knjigo le z intervjuvankami, je s tem priklical bralcem pred oči sicer nebitveno, a v vsakdanji kritiški praksi pojavljajočo se delitev na »moško« in »žensko« literaturo. Te delitve avtorju ni uspelo opredeliti, izbrisati, niti izgnati, čeprav sam v odnosu »moško« — »žensko« ohranja stališče angažiranega voditelja intervjuja. Zapiše celo trditve, da se obdobje intimne lirike v slovenski literaturi ne začne šele leta 1953 (torej s *Pesmimi štirih* moških avtorjev), marveč že 1949 s *Senco v srcu* Ade Škerlove oz. 1951 z *Neodposlanimi pismi* Mile Kačičeve. Hofman s tem opozarja na njuno vrednost, ki so jo potlačile tedanje družbene razmere v korist moških — zamudnikov. To pa je tudi edino mesto v knjigi, kjer »moško« — »žensko« nastopi kot vrednostno bistveno za pomen literarnega ustvarjanja, torej bi naslov *Pogovori s slovenskimi pisateljicami obetal zaman*. Knjiga zasluži predvsem hvaležnost literarnih zgodovinarjev: avtor iz intervjuvank mojstrsko izvablja podatke o medsebojnih vplivih njihovega realnega življenja in njihovega ustvarjanja. (vl)

Edo Torkar: *KRONIKE MAJHNIH NOROSTI*, Samozaložba, Jesenice 1988. To je knjiga sedmih novel, ki v glavnem tako ali drugače govorijo o ljubezni. Napisane so zelo dobro, med njimi sta tudi dve izjemno dobri. Stilno je Torkar precej nezahteven, za kar pa je bil že skrajni čas, čeprav njegova 'nezahtevnost' nikoli ne pade na raven trivialnih žanrov: gre enostavno za narativno prozo z dobrim fabulativnim ozadjem, skratka, za prozo, ki je tudi dobro ubesedena. Tistim, ki jim je bil v 5. številki *Literature* všeč Raymond Carver, knjigo še posebej priporočam. Opozoriti velja še na novelo *Kikinda, Branka Stojanović in jaz* (v 2. št. *Literature* z naslovom *Zvezdogledka in žirant*), ki bi sodila v vsako šolo kreativnega pisanja. Ne nazadnje je ta novela tudi postmodernizem »at his best«, saj ni uklenjena v formalni eksperiment s citati, ampak načelo »literatura iz literature« uporablja smotrno in z okusom. Je pa svojevrstna ironija, da taka knjiga izide v samozaložbi, medtem ko... (bt)

Milan Kleč: *SIVA*, SDZ Emonica, Ljubljana 1988. Kleč je bil veliko odkritje, njegove prve pesniške zbirke so krepko odjeknile, *Briljantina* pa ga je postavila zelo blizu vrhu slovenske kratke proze. Blokiranje in odtegotvanje pomena, zmikanje pesmi, presenetljivi raz-

pleti — ki ob fiktivnih pesniških svetovih, ki se ne ozirajo na realnost, kažejo na podobnost pesmi kratkim zgodbam — pa naravnost čudežna naivnost, povezanost z živalmi in gozdnimi sadeži, to so bile njegove glavne odlike. Potem je začel pisati vse več in več; do popolnega izčrpanja je ponavljal svoj sicer lahko posnemljivi stil, tako da nas v *Sivi sune* le še kakšna desetina pesmi; tam, kjer so prazna mesta, ni nobenih klitja sposobnih semen več, hiše sicer še plezajo navzgor, smreke pa ne jedo več iz roke. Kleč je pisal dobro poezijo; zdaj piše slabšo v takih količinah, da ga je celega prelilo. (mb)

Aleksander Peršolja: SANJSKO MESTO, Mladinska knjiga, Ljubljana 1988. Veno Taufer pravi na ščitnem ovitku: »...v tej knjigi dozorelega pesnika je Peršolja ubesedil pomemben premik... od modernističnega subjektivizma in deziluzionizma k mirnemu sprejemanju življenja... Nežnost in mehko tona postaneta nevsiljivo trpkejši... ob tem zmore grenko, a vedro, celo humorno spravljalivost.« To v glavnem drži in mogoče Taufer tako poezijo lahko bere, zase pa moram pri svojih dvaindvajsetih letih reči, da je ne morem. V teh pesmih je zaznaven značilen slovenski duh, ki joka nad svojo usodo (Taufer se posebej navdušuje nad enim 'najlepših verzov': »Ti usoda ti!«), in to celo zelo neizvirno. Stilno je zbirka brez posebnosti, pa tudi drugače. Pravi čudež je, kaj vse slovenske založbe izdajo, in to povrh vsega v zelo luksuzni opremi. Kdo bo to bral, je tudi vprašanje. Peršoljeva zbirka pesmi je imeniten odraz stališča slovenskih založb, ko gre za izdajanje izvirne slovenske literature. Knjiga brez vsebine, oblike in ne nazadnje povsem brez tržnega učinka... (bt)

Marko Sterle: ČLOVEK Z ZAMUDO, Mladinska knjiga, Ljubljana 1989. Za »romaneskni« prvenec Marka Sterleta *Človek z zamudo* (prej je Sterle izdal *Veter z juga* (1983) in knjigo o akupunkturi *Živeti modro* (1987)) lahko rečemo, da nima nikakršne pretenzije, da bi o njem pisali teoretsko-literarne razprave in ocene, saj bi bilo to spričo izvirne razsežnosti, ki jo vnaša v sodobno slovensko literaturo, kaj težko in verjetno tudi klavrno početje. *Človek z zamudo* je fragmentarno razčiščevanje tiste večne življenjske skrivnosti, ki pripelje do zapisa, »kako prazna je misel in kako resnična je naša navzočnost brez vsakršnega razloga«. Torej roman, ki se ukvarja z vprašanjem človeške stiske, skuša pa to početi preko razmišljanj neke zrele življenjske modrosti, ki se dokončno zave nerazrešljivosti tega vprašanja, a vseeno na to ne pristaja. Zato so »dokumenti tega razčiščevanja« polni avtobiografskih dogodkov in razmišljanj o lastni zdravniški praksi preko kopice skoraj enciklopedijskih podatkov,

mistično-erotskega odnosa, do rastlin, strahu, ljubezni, sovraštva in strasti do žensk, čustveno-razumskega spoprijema s šahovskim računalnikom Laskerjem, filozofskih pogovorov s prijateljem, izumiteljem Leonom; potem je tu še »najboljši pes sveta« in kopica novcev kot pričevanje o neskončnih usodah tega sveta. Človek z zamudo je človek 19. stoletja, ki je preveč ranljiv za današnji čas, in morda ravno od tod izvirata njegova želja po poučevanju in ironična misel: kakšen je ta svet in ljudje na njem?, kar se najlepše vidi po tem, da so potrebovali 4,5 milijarde let za spoznanje, da je toliko star. (žl)

Frane Milčinski-Ježek: TA SVET JE PESMI VREDEN, Posebne edicije Feniks, Lj. 1988. V decembrskih dneh je v posebnih edicijah Feniks ob *Popotnici* Sreča Zajca izšla tudi skromna knjižica komika, humorista in satirika, vsekakor pa prvega kabareista na tej melanholični zemlji. Posthumno, kot se to tu dogaja. Izbor songov, polnih nostalgije, svetov potepuštva in vagabundstva, a prepojenih z neverjetno energijo in prepričanjem o dobrohotnosti smeha, ki riše neskončno bolečino tega sveta in vero v njegovo spravo ter mu poklanja pesmi. Mož s širokim črnim klobukom, hudomušnim nasmehom in žalostnimi očmi, ki pripoveduje ljudem o ljubezni in jih poziva, naj prižgo luči. In trmasto verjame, da je ta svet pesmi vreden. Narobe svet, ki se konča spredaj in začne zadaj, kajti kdor sovraži te, ima te rad in skupaj z njim greš pesmico zapet. In nas uči: »Za dva groša fantazije / v žepu moraš le imet, / pa že delaš coprnije, / da vse lepši je ta svet. / Še v dežju ti sonce sije, / zvezde klatiš dol z neba. / Za dva groša fantazije — / tukaj sreča je doma.« Ježkovi songi so za vse in za vsakogar, pot do njih je misliti navdušeno zares. To je knjižica za tiste, kot bi rekel Srečo Zajc, ki so poštene v srcu in čisti v duši. In kaj potem še napisati, da ne bi bilo tako banalno. Prav to — odkrijte se, umrl je klovn. En sam te vrste. (žl)

Douglas Adams: ŠTOPARSKI VODNIK PO GALAKSIJI, RESTAVRACIJA OB KONCU VESOLJA, Tehniška založba Slovenije, Ljubljana 1988. Ko je slovenski književnik v začetku leta potoval od obale do obale Združenih držav, so mu Adamsove knjige ponujali v branje vsi, ki jih je srečal, tako premožni psihiatri kot obubožani farmarji, tako profesorji kreativnega pisanja kot stari friki. Gre za mešanico space opere in digesta zgodovine filozofije, obdelano v Monthly Python slogu, ki utegne v prihodnosti postati obvezno branje pri univerzitetnem pouku logike in še česa in ki je s svojim bralskim krogom dokazala, da si elitna in množična kultura lahko podata roke in se še zmeraj posmehujeta ena drugi, kar navsezadnje ni nikoli odveč. (ab)

Douglas Adams: O ŽIVLJENJU, VESOLJU IN SPLOH O VSEM; ZBOGOM IN HVALA ZA VSE RIBE, Tehniška založba, Ljubljana 1988. Tretji in četrti del *Stoparskega vodnika po Galaksiji* pritisneta piko na I in pojasnita odštekane časovne in prostorske preskoke, ki navdušujejo bralca v prvih knjigah. Pa vendar šele trivialen konec, ki je za preizkušene bralca morda le prepoceni, kaže na premajhno zaokroženost tetralogije, ki se ji ravno tu pozna, da je pisana za radio, za medij, ki mora držati poslušalca pri sprejemniku in ga polniti s štos. Tisti, ki že obvladajo vrtnice totalne perspektive, bodo uživali ob napotkih za letenje (ki je padec, ki zgreši svoj cilj). Priporočamo tudi slovenskim farmerjem in univerzitetnim profesorjem, od založbe pa pričakujemo nove prevode Adamsa, omogočene s profitom ob visokih cenah tetralogije. (md)

Marinka Fritz-Kunc: NE VERJEMI VETRU, Prešernova družba v Ljubljani, 1988. Roman avtorice, ki menda piše uspešnice, je nič kaj pretresljiva pripoved o stevardesi, ki pade z neba na tla in pristane v osnovni šoli. Dolgi odstavki o opravljanju in zavisti, pa tudi razmišljanja o hrepenenju močnega posameznika, ki ne ve, kam bi s svojo kvazi močjo, so pisani v skopem novinarskem jeziku, ki potrebuje še mnogo lektorskega čiščenja. Vendar pa skop jezik in hkrati prosti stavki, očiščeni vsake literarnosti, ustrezajo miselnim sposobnostim junakov; ti so tako plitvi in blede, da jim normalen pogovorni jezik sploh ne bi pristajal in bi deloval izumetničeno. Roman je koristno branje za pisatelje — začetnike, saj bodo spoznali, kako ne smejo pisati. (mb)

Milan Kundera: UMETNOST ROMANA, Partizanska knjiga in Slovenska matica, Ljubljana 1988. Znani češki romanopisec in disident v tej knjigi esejev objavlja razmišljanja o romanu od Cervantesa naprej s posebnim poudarkom na srednjeevropskih klasikih modernizma, pri tem pa osmišlja svojo vlogo v novoveškem romanu kot privilegiranim mestu »modrostne negotovosti«. Zgodovina romana je zanj zgodovina odkrivanja eksistence in njenih prikritih oblik; a ker se ta ista zgodovina v našem času končuje, je sama prihodnost romana za Kundero negotova. Konec romana pa ne pomeni, da je roman izčrpal vse svoje možnosti, le v času prebiva, ki mu ni naklonjen. K tej ugotovitvi je treba pristaviti vsaj to, da roman sam morda ne izginja, medtem ko je čas res vse bolj nenaklonjen romanom, kakršne so pisali Kunderovi vzorniki, pa tudi on sam. (md)

Janko Ferk: VSEBINA PEŠČENIH UR, Mohorjeva družba, Celovec in Dunaj, 1989. *Vsebina peščenih ur* je zbirka dvanajstih prozno oblikovanih tekstov, ki jih je zaradi močne lirske naravnosti avtorja težko zvrstno opredeliti za prozo: pomanjkanje fabule je kronično, kratkost stavkov ni dramaturško utemeljena, tako pomenskost kot

sintaksa pa ne dajeta pravega vtisa spopada s proznim besedilom. Zdi se, da bi že preprosta predstavitev tekstov iz horizontalne (prozne) v vertikalno (pesniško) strukturo implicirala viden kvaliteten preskok. Temeljni duhovni modus Ferkove pisave — eksistencialna ujetost v tujstvo — s stališča zamejskega Slovenca deluje avtentično in sveže, vendar v dometu dveh velikih referentov tujstva — Kafke in Cankarja. Modernistično raz-tujeni subjekt v Ferkovi režiji dandanes enostavno nima več prave teže kljub dejstvu, da gre za »obči« problem. Artikulirana opredelitev »kaj«, če že ne »zakaj« in »kako«, bi bila torej odgovor na avtorjevo vprašanje na hrbtu knjige: »Kaj, kritiki, hočete še od mene?« (tv)

Andrej Lutman: OBEBEJEDENJE ALI POLJE, Idrija 1989. Andreja Lutmana se utegnejo nekateri knjigoljubci spomniti kot avtorja kakega pol ducata sámozaloženih provincialno-populističnih, a kljub temu šarmantnih pesniških priponek, ki se jih je dalo pred nekaj leti za majhen denar kupiti v Trubarjevem antikvariatu in nekaterih ljubljanskih knjigarnah. Če bi sodili po oklepajočem ovitku glasbene kasete, se je omenjeni avtor z gručo prijateljev letos na pomlad ali pač malček prej zaprl v idrijski Studio 3 in se namenil zabeležiti na trak nekaj svojih v jezikovnem pogledu že kar artificialnih egotripaških prozairanj. Končni uspeh podjetja predstavlja šestdesetminutna kasete z naslovom OBEBEJEDENJE ALI POLJE v produkciji Merkur filma iz Idrije. Avtorju so pri »ozvočitvi« njegovega projekta pomagali Bor Turel, Vojko Paunovič in Aldo Kumar.

Ponavadi je na svoj način zanimivo slišati besedonižčevo interpretacijo literarnega teksta, vendar se po poslušanju OBEBEJEDE-NJA, ki naj bi bržkone bilo nekakšen ekskluziven, umetniški sestop v Lutmanovo literarno svetovje, sprašujem, le zakaj, hudiča, naj bi se moral kdo trpinčiti z več polurnim preslušavanjem hermetizmov v katastrofalno slabi dikciji, ki ji tudi studijsko poigravanje z modulacijo ne more prav nič pomagati. Lutman igra na karto repetitivnih zank, ki do neznosnosti razsujejo že tako ali tako radikalno razcveteno prozo, njegova ekskluzivistična intervencija v pomenjanje jezika pa se tako prav hitro razveže v votlo odmevanje že preizkušenih radiofon-skih trikov. Naslovni komad — Obesejedenje — nemara še najizrazi-teje odseva bledico celotnega projekta: gre za patetično, kolažno različico v zapik jezika ujete gromoglasno spatetizirane Travnove *Mere in čuta*, okrancljano z nekakšno arty zvočno kuliso. Skratka: Lutman je pri svojem vpadu v studio podoben ponosnemu lastniku novega računalnika, ki prve dneve vsako stran svojih spisov okranclja z dvanaajstimi različnimi tipografijami, njegovo sporočilo pa je kljub temu še zmeraj enako klavrno. OBEBEJEDENJE je dolgočasno ravno tako, kot je lahko dolgočasen kakšen »konceptualističen« srednješolski literarni večer. (ib)